

[Ole Vig Jensen]

ningslinjerne, og at det forslag, som nu blev fremsat af undervisningsministeren, var indrettet på en sådan måde, at det kunne holdes inden for forligspartikredsen, og så forbeholdt vi os hver især vor ret til at se nærmere på de enkelte bestemmelser under udvalgsarbejdet. Jeg har forstået det på den måde, at der ser ud til at være gode muligheder for det, og det er folkeskolen tjent med.

**Undervisningsministeren (Bertel Haarder):**

Man kan i hvert fald sige, at der er forlig om, at det ikke er et forligsbrud at fremsætte forslaget.

Jeg vil gerne forsikre fru Bente Juncker om, at ingen i 10. klasse bliver berøvet muligheden for at indstille sig til prøverne. Det bliver helt som hidtil, men det bliver tilladt at lave en 10. klasse med et alternativt indhold, måske mere praktisk indhold og måske med fag, som man ikke kender i dag. I den forbindelse bliver det muligt at undlade at føre op til enten den udvidede afgangsprøve eller den almindelige afgangsprøve. Jeg synes, det er helt i orden, at det bliver muligt, at man lader være med at arbejde frem mod disse prøver. Det er det, der skal gøre nyskabelserne mulige, og jeg vil gøre opmærksom på, at 10. klasse slet ikke er obligatorisk – alle og enhver har jo lov til at melde sig ud af 10. klasse – og i øvrigt har prøverne hele tiden været frivillige; ingen prøve har jo på noget tidspunkt været obligatorisk, hverken i 9. eller i 10. klasse. Men jeg er glad for spørgsmålet, for der er brug for at få det præciseret, så der ikke opsendes forkerte signaler i denne anledning.

Til slut vil jeg gerne takke fru Pia Kjærsgaard og fremskridtspartiet for tilslutningen. Den var overraskende og glædelig. Jeg glemte at sige det i første omgang; nu har jeg indhentet det forsømte.

Hermed sluttede forhandlingen.

### Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

**Første næstformand (Knud Østergaard):**

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

#### 4) Første behandling af lovforslag nr. L 168:

*Forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme. (Ophævelse af minimumsgrænsen for den kommunale grundskyldpromille, fastsættelse af den amtskommunale grundskyldpromille m.m.).*

(Fremsat 6/2 85).

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 5–7 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

#### 5) Første behandling af lovforslag nr. L 175:

*Forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme.*

Af Stavvad (S) m.fl.

(Fremsat 12/2 85).

#### 6) Første behandling af lovforslag nr. L 169:

*Forslag til lov om ændring af lov om udskrivning af skat til amtskommunen. (Ophævelse af det amtskommunale ligningsforhold).*

(Fremsat 6/2 85).

#### 7) Første behandling af lovforslag nr. L 176:

*Forslag til lov om ændring af lov om udskrivning af amtskommunal grundskyld for skatteårene 1982–85.*

Af Stavvad (S) m.fl.

(Fremsat 12/2 85).

Lovforslagene sattes til forhandling.

### Forhandling

**Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):**

Grundværdierne i Danmark udgør ca. 250 mia kr. De 55 pct. vedrører ejerboliger, og de 15 pct. vedrører landbruget. Derfor er det, vi taler om her i dag, en sag, som ikke alene vedrører landbruget, sådan som det plejer at blive sagt, den vedrører også husejere og lejere. Spørgsmålet om grundskatterne og deres højde bliver jo endnu mere aktuelt,

[Indenrigsministeren]

efter at fradragsretten for ejendomsskatter fra 1985 er bortfaldet helt.

Regeringen har den fundamentale opfattelse, at man skal betale skat i forhold til den indkomst, man har. Andet er urimeligt og vil ramme skævt, sådan at de dårligst stillede landmænd og ejere rammes hårdest af en sådan grundbeskatning. Må jeg i den forbindelse henvise til punkt 9 i regeringens oplæg til en skattereform, hvori det hedder: »Regeringen betragter det som et nødvendigt led i skattereformen, at ejendomsskatterne til amts- og primærkommunerne nedsættes i takt med de stigende udgifter, der pålægges ejere af fast ejendom.« Regeringen har med disse ord ønsket at pege på nødvendigheden af at se hele grundbeskatningen i sammenhæng med en reform på indkomstskatteområdet.

Vi har i dag indskrænket os til at foreslå 10 promille reglen ophævet samt at nedtrappe den amtskommunale grundbeskatning fra 10 promille i dag til 6 promille i 1989. Grunden til regeringens ønske om 10 promille reglens bortfald er, at bestemmelsen i de senere år i en række kommuner har nødvendiggjort forhøjelse af grundskyldpromillen fra det ene år til det andet. Det må under alle omstændigheder være sådan, at en kommune ikke tvinges til at udskrive mere i grundskat, end den selv politisk har besluttet.

Det er ud fra den samme tankegang, vi ikke fra regeringens side kan acceptere en bund på 6 promille, som socialdemokratiets forslag går ud på. Hvis kommunerne ønsker helt at nøjes med indkomstbeskatning, må de have mulighed derfor. Jeg gør opmærksom på, at denne valgmulighed også er et stærkt ønske fra Kommunernes Landsforening. Desuden vil indførelsen af en bund på 6 promille betyde væsentlige skatteforhøjelser for en række parcelhusejere, lejere og landmænd - skatteforhøjelser, der som sagt er uden sammenhæng med indkomsten.

Socialdemokratiet foreslår et loft over grundbeskatningen på 24 promille. Regeringen er principielt tilhænger af en overgrænse for ejendomsskatterne, sådan som jeg også tidligere har sagt.

En af de kommuner, der ikke vil være særlig begejstrede for forslaget, er København, der må nedsætte sine grundskatter væsentligt efter forslaget. Ganske vist vil man hjælpe København ved at lade kommunen

udskrive noget mere i dækningsafgift af offentlige ejendommens grundværdi; jeg har skønnet det til en gevinst i størrelsesordenen 25 mill. kr. Men her skal man huske på, at offentlige ejendomme normalt ikke koster beliggenhedskommunen særlig meget. Kan kommunen alligevel opkræve en stor skat af disse ejendomme, skaffer den sig altså et tilskud fra staten eller amtskommunen.

Så kommer vi til det, der er det nye i socialdemokratiets forslag. Det er forsøget på at trække en af, om jeg så må sige, de gamle travere i skattepolitikken frem igen. Man forsøger sig nu med en slags grundstigningskyld. I socialdemokratiets udgave her i dag består den af en afgift på 40 promille af den del af stigningen i grundværdierne ved 17. alm. vurdering, der ligger ud over den prisstigning, der registreres gennem reguleringspristallet.

Det forslag synes jeg bygger på nogle forestillinger, som jeg faktisk troede var forladt i dansk skattepolitik, og regeringen kan ikke gå ind for det.

Jeg tror, det vil blive meget svært at forklare en husejer, hvis indkomst ikke er steget, at han eller hun pludselig skal til at betale 40 promille pr. år af en stigning i vurderingen, som han eller hun ingen indflydelse har haft på.

Som det er fremgået af vores egne fremsættelser, kan regeringen ikke støtte socialdemokratiets forslag. Da der imidlertid nu foreligger denne række af forslag, vil jeg minde om regeringens oplæg til skattereformen, hvor også disse spørgsmål herefter må drøftes.

(Kort bemærkning).

**Aase Olesen (RV):**

Når jeg beder om en kort bemærkning allerede her ved indledningen til drøftelsen af regeringens forslag, er det, fordi ministeren begrundet fremsættelsen af sit forslag om nedsættelse af amtsgrundskylden med henvisning til punkt 9 i regeringens oplæg til skattereform, hvori der står:

»Regeringen betragter det som et nødvendigt led i skattereformen, at ejendomsskatterne til amts- og primærkommunerne nedsættes i takt med de stigende udgifter, der pålægges ejere af fast ejendom.«

[Aase Olesen]

Nu er jeg deltager i de forhandlinger, og jeg vil gerne spørge indenrigsministeren, om hun på regeringens vegne her kan sige, at regeringen allerede har lagt sig fast på, at ejere af fast ejendom vil få stigende udgifter, for så er det nyt for mig, og så synes jeg, det var rart at få det at vide.

**Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):**

Grunden til, at de to forslag foreligger her i dag, er netop, at vi ikke fandt, det var nødvendigt, at de gik ind i skattedrøftelserne, og derfor brugte jeg ikke begrundelsen. Men jeg har i øvrigt sagt – og det står også i bemærkningerne til regeringens lovforslag – at det øvrige, vi ønsker at drøfte på grundskatteområdet, ønsker vi inddraget i de skattepolitiske forhandlinger. Jeg begrundede ikke, sådan som fru Aase Olesen sagde, fremsættelsen af disse to lovforslag med, at de skulle indgå i skatteforhandlingerne, men det kan blive nødvendigt nu, hvor der foreligger så mange forslag. Det troede jeg vi kunne blive enige om.

**Lykketoft (S):**

Indenrigsministeren har det med at forsøge sig med parade- og demonstrationsforslag på dette område. Vi har én gang været vidne til den gamle travet om afskaffelse af ejendomsskatter på produktionsjord, og nu kommer der så et nyt demonstrationsforslag, som vel har en vis appel til nogle VK-kernefølger med de store hartkorn.

Jeg synes, det er et fantastisk forslag fra indenrigsministeren. Den amtskommunale grundskyld skal efter indenrigsministerens forslag nedtrappes til 6 promille. Samtidig mener indenrigsministeren, at landbruget skal have sin andel i promillepengetilbageførsler opretholdt med 4,3 promille, og samtidig går jeg ud fra, at indenrigsministeren er tilhænger af, at landbruget skal bevare sin fradragsret for de betalte ejendomsskatter. Det betyder, at man sparer stort set 3 af de 6 promille, og så skal man altså derudover have tilbageført 4,3 promille, så det vil sige, at man for at betale 6 promille får 7,3 promille tilbage.

Det er et fornemt forslag. Jeg havde nær sagt: som demonstrationsforslag er det endnu bedre end det forrige, hvor man kun skulle betale nul. Men jeg har lidt svært ved at for-

stå den dybere retfærdighed eller rationalitet bag dette forslag, og for ikke at efterlade mulighed for misforståelse, vil jeg sige, at vi ikke vil medvirke til noget af det, regeringen ønsker med sine forslag, der er til debat her. Vi har ikke noget ønske om at diskutere ejendomsskatter i forbindelse med indkomstskatteforhandlingerne, og vi betragter regeringens to udspil her som en klar tilkendegivelse af, at ejendomsskatter er noget, man må fastlægge med det folketingsflertal, som der nu er i sagen. Det kan vi tilslutte os.

Så vil jeg i øvrigt sige, at jeg ligesom fru Aase Olesen har meget svært ved at forstå den passus i regeringens 2½ sides udspil om en indkomstskattereform, hvor man ønsker at inddrage ejendomsskatterne, for det er jo helt sikkert, at man ikke vil være i stand til at lave en indkomstskattereform, der betyder skattestigninger for husejere over én kam. Og man vil ikke være i stand til at lave en ejendomsskattelettelse, der specielt kommer de husejere til gode, som måtte komme til at betale mere i indkomstskat. Derfor er den passus rent ud sagt meningsløs, hvad jeg vistnok også har haft lejlighed til at sige i anden sammenhæng.

Men tilbage til denne sag. Jeg mener som sagt ikke, der er nogen nødvendig sammenhæng mellem indkomst- og ejendomsbeskatning, og jeg har ingen som helst tro på, at det er muligt for socialdemokratiet at blive enig med indenrigsministeren og venstre om en fornuftig jordbeskatning. Venstre har jo, som det også blev sagt af indenrigsministeren heroppe for lidt siden, en dybt rodfæstet modvilje mod skatter, der skal betales, uanset hvor effektiv man er til at banke den skattepligtige indkomst ned ved udnyttelse af afskrivningsregler, henlæggelse til investeringsfond, nedskrivning på varelager osv.

Venstre mener, at alle disse fordele, som kan være velbegrundede i en sammenhæng, skal have som konsekvens, at al skat bortfalder. Derfor er ejendomsskat noget forkert, siger man. Det mener socialdemokratiet ikke. Tværtimod mener vi, at ejendomsskatter er gode skatter, netop fordi man ikke kan løbe fra dem. De udskrives på et grundlag, som den enkelte skatteyder ikke kan manipulere med, og som er et rimeligt udtryk for en skatteevne i kraft af ejendomsret og kapitalbesiddelse. Det er ikke rimeligt at skubbe landets lejere foran sig og sige: de kommer

[Lykketoft]

jo også til at betale ejendomsskatter, for det er sandelig også dem, der kommer til at betale mere i indkomstskat, hvis vi afskaffer ejendomsskatterne, og først og fremmest dem, der er lønmodtagere.

Ejendomsskatter har jo også den fordel, at de virker dæmpende på værdistigningerne på den faste ejendom. Vi ved jo alle sammen – det ved ethvert barn – at ejendomme handles efter nettoydelse, og derfor betyder en ejendomsskat, at sælger kan få mindre i ydelse, end han ville have kunnet få, hvis man havde fjernet ejendomsskatten. At fjerne gamle ejendomsskatter er derfor en ren og skær foræring til den, der har skødet på ejendommen, i det øjeblik man fjerner ejendomsskatten, men det hjælper ingen fremtidig ejer, der skal bo eller arbejde på det jordstykke, og det er med udgangspunkt i det, socialdemokratiet ønsker at bevare ejendomsskatterne i stedet for at stille nye krav til et i forvejen overbelastet indkomstskattesystem og forbrugsafgiftssystem. Vi ønsker heller ikke at genere amterne ved at udhule deres indtægter fra grundskylden. Vi ønsker, at kommunerne under ét i noget større omfang end hidtil finansierer deres udgifter ved hjælp af grundskatter.

Det synspunkt er i øvrigt ikke i modstrid med den holdning, vi har haft til ejendomsskatterne i overgangsperioden fra 1982 til 1985. I 1981 fik vi jo et flertal i folketinget til at støtte, at vi satte en afvikling af ejendomsskattefradraget for ejerboliger i gang, og det har selvfølgelig styrket ejendomsskatternes betydning i retning af at dæmpe prisstigningerne på boliger, styrket deres effektivitet. Den provenugevinst, staten opnåede ved den lejlighed, er i mellemtiden blevet brugt til at aflaste indkomstskatten, og det har virket fornuftigt. Det har også virket fornuftigt på folks økonomi, at vi i overgangsperioden har dæmpet amtsgrundskyldpromillen og fået en vis nedsættelse af de primærkommunale grundskyldpromiller, men det er ikke en udvikling, man bør fortsætte, når man har afviklet ejendomsskattefradraget.

Afviklingen af ejendomsskattefradraget har haft nogle særlige problemer i sig i nogle få kommuner med en meget høj grundskyldpromille. Hvor man havde en gennemsnitlig virkning på 300 kr. pr. år for husejerne, kunne man komme op på mange tusinde kroner i Københavns og Albertslund kommuner.

Det problem har vi ønsket at løse siden 1981 ved at lægge et loft over udskrivningen af primærkommunal grundskyld. Vi skylder at prøve at få samlet et flertal i folketinget for det, og det er det, vi forsøger med fremsættelsen af vort eget forslag her.

Så siger indenrigsministeren: det vil ramme Københavns kommune. Jeg er meget glad for indenrigsministerens omsorg for Københavns kommune; den kunne dog have givet sig mere konkrete, kontante og væsentlige udslag tidligere og på andre og vigtigere områder. Men jeg vil godt sige om dette forslag, at som det er skruet sammen, betyder det i første omgang en meget begrænset lettelse for Københavns kommune, og først over en længere årrække kan det betyde, at man må flytte om i et omfang, der svarer til 0,4 procentpoint i personskatteudskrivningen.

Samtidig har vi så ment, der var et behov for, at det store flertal af kommuner i et vist større omfang bruger grundskylden til aflastning af indkomstskatten; derfor forslaget om en bund på 6 promille. Det er ikke rimeligt, at der er så ekstremt stor en forskel i grundskyldpromillerne, hvis de skal have en blot nogenlunde ensartet virkning i retning af at afdæmpe værdistigningerne. Derfor har vi ønsket bunden med meget moderate konsekvenser for dem, der skal betale ejendomsskatterne, hvis de ikke lige er godsejere eller på anden måde har meget store hartkorn, for det er klart, at hvis man har det, er der nogle penge i at skulle betale grundskyld på 6 plus 10 promille: 6 til kommunen og 10 til amtet. Men for de fleste vil der være mindst lige så mange penge at spare i den mulighed, forslaget giver de enkelte kommuner for at nedsætte indkomstskatten.

Afslutningsvis – og det har jeg desværre i denne omgang ikke alt for megen tid til – vil jeg knytte nogle bemærkninger til det forslag om en værdistigningsafgift, som reelt ligger i, at man siger til kommunerne: den del af en grundværdi, der overstiger pristalsreguleringen af grundværdien i 1981, skal altid belægges med en grundskyldpromille på 40, uanset hvad der er den generelle grundskyldpromille i kommunen.

Det undrer mig, at indenrigsministeren tror, at den tankegang er forladt og forældet. Den har været drøftet gentagne gange her i folketinget, også i forbindelse med, at vi afskaffede for alle praktiske formål kapitalvin-

[Lykketoft]

dingsskatten på fast ejendom efter en årrække; det gjorde vi som bekendt i 1982.

Forslaget her får ikke nogen provenumæssig betydning, hvis man tænker sig det iværksat i 1985; der er ingen, der bliver ramt, men det har en indbygget virkning i sig i retning af at dæmpe eventuelle fremtidige ekstraordinære værdistigninger på jord, og det er præcis det, der er formålet med det.

(Kort bemærkning).

**Maisted (FD):**

Jeg forstår ikke hr. Lykketofts ræsonnementer, men hr. Lykketoft vil måske være så rar at løse det lille problem.

Det, socialdemokraterne siger, er, at det er nettoydelsen, der interesserer en eventuel køber, og det kan vi hurtigt blive enige om. Men samtidig ved vi jo også, at fast ejendom og jord må blive en mangelvare – det er også et argument, socialdemokratiet har fremført. Det vil sige, at prisen på grunde og ejendomme er afhængig af udbud og efterspørgsel, og det betyder, at hvis man har en værdistigningsafgift, som går i statskassen, vil den, der sælger en mangelvare, unægtelig tage højde for det og kræve noget mere, fordi han ved, at den anden er tvunget til at købe. Men den, der køber, bliver under alle omstændigheder ringere stillet, fordi han kun har nettoydelsen at henholde sig til. Hvad enten det skyldes skatter, afgifter eller andet, er han tvunget til at betale markedsprisen, men det, socialdemokratiet vil, er at kanalisere endnu flere midler over i statskassen, og det må sammenlagt betyde, at ejendomspriserne og grundpriserne stiger; altså bliver den stakkels køber stillet endnu ringere, end han nogen sinde har været før.

(Kort bemærkning).

**Lykketoft (S):**

Jeg kan ikke sige andet om det, end at hr. Maisteds ræsonnement ikke svarer til den nationaløkonomi, jeg har lært om udbud og efterspørgsel, men sådan kan man jo have opnået så forskellig en erkendelse og lærdom her i verden.

Det, jeg bare ville sige sådan for en ordens skyld – nu snakkede hr. Maisted om statskassen – er for det første: værdistigningselementet i det her forslag giver ingen penge i første

omgang. Forhåbentlig giver det aldrig nogen penge, for det medvirker til at dæmpe den fremtidige stigning på ejendomspriserne, det er faktisk hovedformålet med det. Hvis det giver lidt penge, så kommer de ikke i statskassen, så kommer de i de kommunekasser, som regeringen og et folketingsflertal har røvet så mange penge op af i de senere år.

(Kort bemærkning).

**Maisted (FD):**

Det er da muligt, at hr. Lykketoft har lært en særlig form for nationaløkonomi, men det er da klart, at en vare må stige, hvis efterspørgslen er større end udbuddet, og hvis man lægger en række afgifter på en vare, er det da klart, at varen stiger. Køberen må altså betale mangelvaren med en pris, der omfatter både afgifter, skatter og værdistigninger, eller hvad pokker man vil kalde det, plus den gevinst, som sælgeren selvfølgelig vil have yderligere, fordi der er tale om en mangelvare. Det er ligegyldigt, hvor pengene havner til sidst, prisen vil selvfølgelig stige, når der er tale om en vare, der er mangel på.

(Kort bemærkning).

**Lykketoft (S):**

Jeg skal for at forkorte debatten kun opfordre hr. Maisted til at læse den udmærkede betænkning, der er kommet, betænkning nr. 1024 om ejendomsskatternes rolle i den kommunale finansiering. Det er en udmærket redegørelse for, hvordan ejendomsskatter virker, og så er der i øvrigt kun at føje til, hr. Maisted, at der ikke bliver en større mangel på fast ejendom, fordi man hæver ejendomsskatten. Det, folk er villige til at betale i ydelser, er det samme, men det, sælgeren kan få, er noget mindre, hvis ejendomsskatten er lidt højere. Så enkelt er det.

**Formanden:**

Vi skal videre i ordførrækken, og kun hvis der er noget nyt at tilføje, får hr. Maisted ordet for en kort bemærkning, ikke til en gentagelse.

(Kort bemærkning).

**Maisted (FD):**

Det bliver heller ikke nogen gentagelse.

[Maisted]

Jeg har aldrig nogen sinde oplevet, at en vare, der var mangel på, faldt i pris, fordi man øgede skatten eller afgiften på den. Ræsonnementet er højst ejendommeligt, og så vidt jeg har forstået, er der endnu ingen, der har benægtet, at nettoydelsen stiger, når man øger ejendomsskatten. Det, der er pointen i det hele, er jo netop, at hr. Lykketoft præciserede, at det eneste, folk interesserer sig for, er den nettoydelse, de skal betale, når de sidder i en ejendom, og den er i hvert tilfælde aldrig nogen sinde faldet, fordi hr. Lykketoft har øget skatter og afgifter.

### Hagen Hagensen (KF):

Jeg skal først gøre nogle bemærkninger om de af indenrigsministeren fremsatte lovforslag, og jeg vil gerne understrege – hvad ministeren også gør i sine bemærkninger dertil – at der er grund til at inddrage det område, der hedder ejendomsbeskatning, i de skattereformdrøftelser, der foregår. Det skuffer mig derfor, at socialdemokratiets ordfører siger, at det har man intet ønske om at gøre. Jeg troede, hensigten med disse drøftelser var at få en skattereform, hvorved man fik gjort op med en hel del af de ting, som alligevel til syvende og sidst har en sammenhæng, og ejendomsskatterne har en sammenhæng med indkomstskatte. Det kan vi ikke komme uden om.

Derfor mener jeg også, det er rimeligt, at den betænkning, hr. Lykketoft nys nævnte, må komme til at indgå som grundlag i de videre drøftelser om skattereformen.

Det, ministeren gør her, er alene at rejse spørgsmålet om en ændring af bestemmelsen om grænsen på de 10 promille, som kommuner skal udskrive, når blot en enkelt skatteyder når skatteloftet i henseende til indkomsten, og der er vel grund til at nævne, at det bare er det, man gør, fordi også socialdemokratiet erkender – det viser dets eget forslag – at det er en ordning, man kan gå ind for.

Der er nok noget ganske u hensigtsmæssigt i at have denne regel, og det er der ikke mindst grund til at understrege, fordi man har fået ophævet adgangen til at fratække ejendomsskat, når man gør sin skattepligtige indkomst op. Man ved udmærket godt, at både det konservative folkeparti og andre partier inden for regeringen ønsker at ophæve den regel, man påtvang os for nogle år

siden, om, at ejendomsskat ikke længere kunne fratrækkes, når man gjorde sin indkomst op. Vi må erkende, det ikke kan lade sig gøre nu, men om end det er gemt, er det ikke glemt.

Der er tale om både bund og loft i forbindelse med grundskyld, så det er ikke fremmed for os at tale om et loft for grundskylden. Det har vi i årenes løb gentagne gange fremsat forslag om, og det er da noget, man kan tage op, men i en anden sammenhæng; det er derfor, det skal indgå i de videre drøftelser om hele vores beskatning herhjemme.

Der er rigtigt peget på i dette forslag, at man også skal drøfte, hvem der bør betale ejendomsskat, og at man skal se på de begrænsninger, der muligvis skal være, når man fastlægger grundskyldpromillen. Så meget om det.

Så kommer jeg til socialdemokratiets forslag, og her skal jeg blot gentage, hvad jeg nys sagde: at man går ind for at ophæve 10 promille grænsen, og at man vil fastlægge en bund og et loft for primærkommunernes grundskyld, men som nævnt må det for mig at se indgå i de drøftelser, der i øvrigt finder sted, om man skal fastholde amtsgrundskylden, hvor regeringsforslagene går ind for at nedsætte den. Nu vel, det er da problemer, som vi måske kan komme til at drøfte under udvalgsarbejdet, men jeg for mit vedkommende kan ganske klart henholde mig til det af regeringen fremsatte forslag.

Så nogle bemærkninger om den indførelse af en løbende grundværdistigningsafgift, som socialdemokratiet ønsker. Der er ikke spor tvivl om, at byrden er tung nok på ejere af egen bolig og for resten også på andre ejere af fast ejendom, som ikke kan overværte disse skatter på andre, som der er nogle der kan, f.eks. i forbindelse med udlejningsejendomme. Men også lejere vil man på denne måde ramme, og det synes jeg skal noteres i denne forbindelse. Man vil altså fordyre huslejen, fordi man vil have indført en løbende grundværdistigningsafgift.

Man kan også komme ud for i den forbindelse, at der kommer svingninger i værdierne på ejendommene, som betyder, at man bliver belastet, når de går op, men når man går ned under linjen, får man nok ikke den erlagte løbende grundværdistigning af de andre pukler tilbage. Det synes jeg nok man skal nævne i denne forbindelse.

[Hagen Hagensen]

Jeg synes også, der er grund til at sige, at lejeværdistigningen for dem, der bor i egen ejendom, og eventuel formueskat som følge af stigninger i ejendomsvurderingen tynger faktisk disse borgere, og der skulle ikke være grund til på denne måde at føje spot til skade. Som det allerede er sagt, har ejerne jo ingen indflydelse på, hvordan deres ejendom bliver vurderet.

Jeg synes nok, det er forbavsende, at man fra socialdemokratiets side netop nu fremsætter dette forslag, der for mig at se – i ordets alleregentligste forstand – vil være en undergravende beskatning for ejere af fast ejendom. Det kan blive en bombe under parcelhusene, den mest foretrukne boligform. Huset ligger på grunden, og det rører man ikke, men man rører ved grunden, således at man faktisk underminerer det hus, der står på den, og det kan man komme til at gøre på en sådan måde, at man ikke længere kan blive i sin ejendom. På denne måde at indtage en del af værdistigningen er for mig at se et indgreb i den ejendomsret, som vi for vores vedkommende fuldt og helt anerkender og fastholder.

Hr. Lykketoft havde en del bemærkninger til indenrigsministeren om de forslag, der er fremsat af regeringen, og de var efter min mening ikke lige smagfulde alle sammen. En bemærkning som at banke indkomsten ned ved anvendelse af afskrivningsregler og varelagernedskrivning lyder ikke godt, når hr. Lykketofts parti har været med til at gennemføre det regelsæt, vi har, så det synes jeg egentlig man skulle lade være med at blande ind i en debat som denne. Jeg vil gerne føje til, at der efter min mening ikke er nogen egentlig skatteevne i kraft af kapital og ejendomsbesiddelse. Det er der i kraft af det, man indtjener, men ikke i kraft af det, at man blot ejer noget.

Det er altså en opfattelse, som ikke er vor, der er lagt frem her, og jeg tror ikke, det er rigtigt, når man siger, at en fjernelse af ejendomsskatterne skulle være en foræring til den, der for tiden ejer ejendommen. Jeg skal i øvrigt ikke blande mig i ordvekslingen mellem hr. Lykketoft og hr. Maisted, men vi erkendte jo netop, da vi havde den afgiftspligtige grundstigning, at den blev overvæltet på den, der købte, og det var vel også en af grundene til, at vi afskaffede den. Den gled bare med over på køberen, hvor det havde

været hensigten, at den skulle falde på sælgeren.

Nok om disse ting i denne omgang. Jeg håber, det bliver muligt på rolig vis at drøfte hele ejendomsbeskatningens sammenhæng i forbindelse med skattereformforslagene, og at man ikke kommer ud for – i ordets alleregentligste forstand – demonstrationsforslag som det, hr. Lykketoft har fremsat her. Det både ikke godt for de videre drøftelser, hvis det skal være den vej, vi skal gå. Jeg håber, vi får en roligere måde at drøfte tingene på, end dette forslag er udtryk for.

(Kort bemærkning).

**Lykketoft (S):**

Jeg vil gerne spørge hr. Hagen Hagensen, hvor meget han regner med og skønner, at jordværdierne vil stige mere end den almindelige inflation i de kommende år, fordi den tale, hr. Hagen Hagensen holdt her, havde som forudsætning en voldsom eksplosion i jordpriserne. For at alle disse forfærdelige byrder, som skulle følge af det socialdemokratiske forslag, kan komme til udløsning, skal jordpriserne i forhold til årsvurderingen 1984 stige forlodt 10 pct. mere end inflationen. Vi har fra 1981 og frem til nu haft en jordprisstigning på 18 pct. og en stigning i reguleringspristallet på 28 pct., så der skal ske nogle gevaldige hop, og jeg ved ikke, hvad det er for en økonomisk politik, regeringen tilrettelægger, som skulle være i stand til at udløse disse gevaldige hop, men det vil vi da gerne høre om.

Så vil jeg sige om afskrivningsreglerne, hr. Hagen Hagensen, at vi vedkender os alt, hvad vi har været med til, men vi har aldrig ønsket, at de skulle have som konsekvens, at man heller ikke skulle betale grundskatter, når man fik sin indkomst ned ved hjælp af afskrivninger, og det er sådan set det, der er grundfilosofien for venstre og de konservative.

Så har jeg et lille bitte spørgsmål om grundstigningsskylden i sin tid. Jeg kender godt historien om, at den blev væltet over på køberne, men hvordan var det så, da man afskaffede den? Faldt ejendomspriserne? Det skulle de jo have gjort, hvis den teori var rigtig. Kan hr. Hagen Hagensen huske noget om det?

(Kort bemærkning).

**Hagen Hagensen (KF):**

Jeg markerede blot, at da vi havde grundtigningsskylden, blev den væltet over på køberen, men det er rigtigt, at da den gled væk, skete der vist ikke noget, så vidt jeg erindrer, men det er i og for sig også ganske ligegyldigt, for det var nemlig en ting, som man blot kom til at betale af, og man fandt så ud af, at dér hvor den skulle ramme, ramte den ikke. Det var jo meningen, at det var sælgeren, den skulle ramme, men sådan gik det bare ikke. Mere skal jeg ikke sige om den ting nu.

Det andet, hr. Lykketoft ville have mit gæt på, var, hvor meget ejendomspriserne kommer til at stige. Det kan jeg ikke give noget svar på, og det ved hr. Lykketoft også godt; det kan han vel heller ikke. Men lad os prøve under udvalgsarbejdet at få nogle beregninger, der viser, under hvilke forudsætninger der vil ske prisstigninger af den ene eller anden art, og lad os så se på, hvor meget den løbende grundværdistigningsafgift, som man ønsker indført, vil komme til at betyde, om den ikke kommer til at betyde – hvad jeg tror – et indgreb i værdien af det, man ejer, og det ønsker jeg ikke at være med til. Mere skal jeg ikke sige om det.

**Svend Heiselberg (V):**

Som ordfører for partiet venstre vil jeg fremhæve partiets helt principielle indstilling, nemlig at vi er imod ejendomsskatter i det hele taget. Det skyldes det forhold, at de udskrives ganske uden hensyn til ejerens indtægtsforhold og i øvrigt også til hans formueforhold. De er dermed i strid med al anden skattelovgivning i Danmark, når man ser bort fra de egentlige forbrugsafgifter. Det vil sige, at hvis to parcelhusejere har deres huse liggende i samme kvarter og med samme grundstørrelse, betaler de samme ejendomsskat, selv om den ene er en arbejdsmand med en lav løn og den anden er en direktør med en højere indtjening, måske op til fem gange så høj. Det betyder også, at hvis man har to gårdejere i samme landsby med samme jordtilliggende og den ene har negativ indkomst på grund af sine kapitalforhold, mens den anden har et pænt overskud, betaler de samme ejendomsskat, og dertil kommer, at skat på produktionsjord og anden

erhvervsjord er stærkt omkostningsforøgende.

Men vi er i venstre realister, vi kender det politiske flertal i folketinget i den aktuelle situation og ved, at vi må glemme vore drømme om retfærdighed til en anden og bedre lejlighed.

Jeg skal støtte indenrigsministerens forslag om at nedtrappe den amtskommunale grundskyldpromille gradvis, til den i 1989 kommer ned på 6, og ligeledes forslaget om ophævelse af 10 promille reglen i primærkommunerne. Den består jo i, at hvis blot én af kommunens skatteydere to år før det pågældende skatteår har ramt skatteloftet, skal der udskrives grundskyld med mindst 10 promille. Pligten hertil bortfalder ifølge forslaget, hvis kommunens udskrivningsprocent for det kalenderår, hvor skatteåret begynder, er fastsat til en sådan størrelse, at ingen skatteydere længere kan ramme skatteloftet. I hvert fald det sidste punkt synes der at være et flertal for i folketinget, men vi kunne ønske at give kommunerne en større frihed til at planlægge ejendomsskatteudskrivningen selv.

Det er der måske ikke flertal for i folketinget i dag, men overvejelser herom kunne indgå i de kommende forhandlinger om en skattereform.

Desværre går de forslag, som er fremsat fra anden side, dvs. fra socialdemokratiet, i modsat retning, idet man blot vil tvinge de kommuner, der i dag ikke udskrives ejendomsskatter, til at gøre det i fremtiden. Samtidig ønsker man yderligere at uddybe den forvirring, der eksisterer i ejendomsskattesystemet med hensyn til de sociale boligselskaber, således at der skal ske yderligere favorisering af disse selskaber på de øvrige skatteydere og de private boligselskabers bekostning.

I det socialdemokratiske forslag er der yderligere en bestemmelse om indførelse af en grundværdistigningsskyld på 40 promille. Tilsvarende love og tanker har tidligere eksisteret, men er med held blevet henholdsvis fjernet og afvist, men nu dukker de op som trolde af en æske.

Efter at have hørt hr. Lykketoft kommer jeg til at tænke på, at hr. Heinesen siger, at når engang en skattereform er gennemført, kunne man tænke sig med et andet flertal i folketinget, bl.a. venstrefløjen, at gennemføre en ekstra indkomstskat. Den næste dag siger



[Svend Heiselberg]

hr. Camre, at den nuværende realrenteafgift af pensionerne ikke er høj nok, der må gennemføres stærkere indgreb mod pensionerne. Og den tredje dag siger hr. Stavad, at der må indføres værdistigningsskyld, der rammer parcelhusejere, landmænd, gartnere osv.

Jeg skal helt se bort fra, hvad de socialdemokratiske vælgere måtte tænke, men det er jo alt sammen forslag, som vil ramme den ganske almindelige familie i Danmark. Det er endelig også tanker, der vil vanskeliggøre skattereformforhandlinger og skabe frygt og usikkerhed i alle kredse, og derfor vil jeg bede socialdemokratiet om under de kommende forhandlinger at tage disse forslag tilbage, så vi kan komme ind i realistiske forhandlinger om ejendomsskatterne som et led i en større skattereform.

(Kort bemærkning).

**Aase Olesen (RV):**

Vedrørende det sidste kan jeg jo spørge hr. Svend Heiselberg, om den opfordring ikke også gælder indenrigsministeren.

Det, der kaldte mig herop, var et spørgsmål til hr. Svend Heiselberg i anledning af hans indledende bemærkninger om, hvor uretfærdigt ejendomsskatterne virker. Jeg vil godt spørge, hvilken kommentar hr. Svend Heiselberg har til det, der står i betænkningen om de kommunale ejendomsskatter, side 12, 3. afsnit – jeg citerer:

»Det ville således være vanskeligt at præcisere, hvordan fordelingsvirkningerne af en ejendomsskat afviger fra fordelingsvirkningerne af en proportional indkomstskat uden personfradrag.«

Og sammenfattende siges det på side 95:

»*Sammenfattende* ses det således vedrørende boligejendomme, at uanset om grundskylden kapitaliseres eller overvæltes i huslejen, må dens incidens nærmest beskrives som proportional med indkomsten.«

Jeg vil godt spørge, om hr. Svend Heiselberg har læst denne betænkning, og hvordan han i så fald kan sige det, han sagde for lidt siden.

(Kort bemærkning).

**Lykketoft (S):**

Jeg vil bare sige til hr. Svend Heiselberg, at én af de mange misforståelser i hans ind-

læg er, at der skulle være en særlig venlig behandling af de sociale boligselskaber i dette forslag. Der er tale om, at i de kommuner, der rammes af loftsbestemmelsen – det er fem – skal man straks gå ned på loftspromillen både for parcelhuse og for tæt-lavt byggeri i den almennyttige sektor, for det er dér, ejendomsskatterne slår hårdest overhovedet. Der er altså ikke tale om en speciel favørstilling for de sociale boligselskaber. Der er i øvrigt kun for både parcelhuse og tæt-lavt almennyttigt byggeri tale om en anden stilling i overgangsperioden, indtil dette forslag fuldt ud er effektivt med maksimumpromillen over det hele.

Så vil jeg da godt sige til hr. Svend Heiselberg, at lige så lidt som han bør fæste lid til anonyme breve, der kommer til folketingsudvalg, bør han fæste lid til overskrifter i aviserne uden at have læst, hvad der faktisk står i artiklerne.

Intet medlem af den socialdemokratiske gruppe har på noget tidspunkt eksempelvis gjort sig til talsmand for en stramning af realrentebeskatningen. Hvor har hr. Svend Heiselberg sådan noget fra? Læser han kun overskrifter? Læser han ikke, hvad folk faktisk har sagt? Hvad er det da for noget?

(Kort bemærkning).

**Svend Heiselberg (V):**

Til det sidste, hr. Lykketoft, vil jeg gerne sige, at jeg ikke har beskæftiget mig med anonyme breve. Det, jeg har beskæftiget mig med, er det problem, at socialdemokratiet ikke kan regne med renter, at de ikke kender renteregningen, og det er det, jeg synes, at de højtuddannede akademikere, som man har inden for socialdemokratiet, burde kunne.

Til fru Aase Olesen vil jeg sige, at jeg har både læst side 12 og side 95 i betænkningen, men det ændrer ikke min indstilling, at det, der sker, vil være en uretfærdig behandling – jfr. de eksempler, jeg nævnedes – og det vil jeg stadig væk fastholde. Jeg tror også, det bliver svært at tilbagevise, at man kommer til at behandle nogle mennesker uretfærdigt, som bor ved siden af hinanden eller har samme forhold, men ikke har samme indtjeningsmuligheder. Der vil være en række forhold, der gør, at man kommer til at behandle nogle mennesker dårligt, og det mener jeg ikke kan være meningen.

**Birthe Hansen (SF):**

Da mit partis ordfører, hr. Agerschou, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne sige følgende:

Alle fire forslag handler jo om de kommunale ejendomsskatter. Det forslag, vi er mest positive over for, er så ubetinget L 175, der er fremsat af socialdemokratiet. Man foreslår her, at der fastsættes en minimumsgrundskyld på 6 promille, indførelse af en slags løbende værdistigningsafgift og forbedrede muligheder for at opkræve dækningsafgift af offentlige ejendomme, forslag, som SF ubetinget kan tilslutte sig.

Derimod er vi, for at sige det meget mildt, meget lidt begejstrede for forslaget om, at der også fastsættes en maksimumsgrundskyld på 24 promille. Det så vi helst pillet ud af forslaget. Dels mener vi, at kommunerne selv bør bestemme, hvor høj en grundskyld man vil have ud over et fastsat minimum, dels mener vi, at specielt to kommuner, nemlig Albertslund og København, vil få problemer, hvis denne del af forslaget gennemføres. Vi kan godt se, at forslagsstillerne er klar over den side af sagen, idet man dels foreslår nogle overgangsregler, der skulle lette specielt de to kommuners nedgang til maksimumspromillen, dels i bemærkningerne skriver, at der i det omfang, hvorved det faldende grundskyldprovenu fra private ejendomme ikke modsvares af højere grundskyld på offentlige ejendomme, bør der overvejes en særlig kompensationsordning for de to kommuner. Det er en sympatisk sætning, men virker ikke på os særlig betryggende. Vi vil gerne mere konkret have at vide, hvilken kompensationsordning forslagsstillerne i givet fald forestiller sig, og i øvrigt savner vi nogle beregninger over provenuændringerne, hvis forslaget blev gennemført, dels for kommuner med høj grundskyldpromille, dels for kommuner, der ligger under de 6 promille.

Og så har jeg også et enkelt spørgsmål. Betyder den passus i bemærkningerne om, at København vil opnå en betydelig kommunaløkonomisk lettelse, også selv om statens merudgift ved højere grundskyld på offentlige ejendomme kompenseres ved en generel reduktion af de kommunale bloktilskud, at socialdemokratiet ligefrem lægger op til, at bloktilskuddene skal reduceres, hvis forslaget blev gennemført? Hvis ja, er der tale om en

ændring i forhold til, hvad socialdemokratiet sagde den 14. maj 1984, hvor vi diskuterede et fælles forslag fra de radikale og socialdemokraterne. Hvis nej, synes vi, det er en noget defensiv bemærkning. Den borgerlige regering har vist, at den nok kan finde ud af at skære bloktilskuddene ned selv.

Men alt i alt vil vi, som det er fremgået, se positivt på forslaget under udvalgsarbejdet. Det gælder dog ikke som allerede nævnt forslaget om maksimumsgrundskylden.

Set i sammenhæng med socialdemokratiets forslag er indenrigsministerens efter vores opfattelse ikke særlig interessante. Indenrigsministeren melder nærmest pas, idet hun i bemærkningerne skriver, at spørgsmålet om de kommunale ejendomsskatter efter regeringens opfattelse må ses i sammenhæng med regeringens planer om en reform på indkomstskatteområdet, og at nærmere initiativer må afvente, hvad der sker her. Så er det formentlig udskudt i en rum tid.

Det eneste, indenrigsministeren foreslår, er at ophæve den såkaldte 10 promille regel, der betyder, at kommuner tvinges til at opkræve en bestemt grundskyld, hvis en borger efter nogle nærmere regler rammer skatteloftet, og den regel ser vi ingen grund til at ændre. Samtidig vil ministeren fiksere den amtskommunale grundskyldpromille til 9, 8, 7 og endelig 6 i årene 1986-89. Det er vi helt imod. Efter SFs opfattelse bør amtskommunerne selv have lejlighed til at fastsætte deres grundskyldpromille, og derfor er vi også forbeholdne over for socialdemokratiets forslag L 176, der fikserer den amtskommunale grundskyldpromille i 1986 til 10, altså det samme, som den er i 1985, men da det er bedre end indenrigsministerens forslag, vil vi uden begejstring støtte det.

(Kort bemærkning).

**Lykkeitoft (S):**

For at undgå mytedannelse vil jeg sige til fru Birthe Hansen, at vi har sådan set ikke noget ønske om overhovedet at rejse denne bloktilskudsdiskussion. Ordene i bemærkningerne går udelukkende på, at dette handler om en statslig merudgift vel af størrelsesordenen 100 mill. kr., hvis man frigav promillerne, og at det ville blive benyttet.

Halvdelen af det vil tilfalde Københavns kommune, så selv om man – det er bare en

[Lykketof]

teknisk bemærkning – halede det ind igen for kommunerne under ét, ville det være en næsten lige så stor nettoforbedring for Københavns kommune, som hvis man ikke gjorde det.

#### Aase Olesen (RV):

Det radikale venstre afviser indenrigsministerens forslag om en ensidig nedsættelse af amtsgrundskylden. Alt andet lige kan dette forslag kun føre til et øget indkomstskatte-tryk på et eller andet antal millioner kroner. Ja, hvor meget egentlig? Jeg har ikke kunnet finde tallet, og jeg troede egentlig, det var ministeriernes pligt at opgøre, hvilke konsekvenser, også økonomiske, sådan et forslag har, så jeg vil gerne have at vide her i dag fra indenrigsministeren: hvor meget koster hendes forslag? Hvor meget skal kommuner og amter opkræve i personlige skatter – for det er jo det, der bliver tilfældet – eller i afgifter eller dækningsafgifter, hvad det nu måtte blive, for at dække dette paradeforslag, som efter vores mening kun er fremsat, fordi venstre ønsker at starte den kommunale valgkamp herinde?

Når jeg siger det så hårdt, er det, fordi vi havde, mente vi, en aftale med regeringen i den betænkning, som blev skrevet, efter at vi den 13. juni 1983 havde behandlet et tidligere forslag fra indenrigsministeren om nedsættelse af ejendomsskatter, og heri er vi sammen med regeringen enige om at afvente den betænkning, som nu er kommet, og som skulle kulegrave ejendomsskatterne; men denne betænkning har jo, som vi har hørt her i dag, ikke gjort noget synderligt indtryk på venstre eller på regeringen i det hele taget.

Jeg har allerede nævnt, at en af konklusionerne i betænkningen er, at ejendomsskatternes virkning nærmest må beskrives som proportional med indkomsten, og jeg vil godt spørge, hvor mange andre skattearter man kan sige det om. Hvor mange andre skattearter kan man sige at man ikke selv kan tænke i? Den eneste form for skattetænkning, der kan laves med ejendomsskatter, er jo den udmærkede, at den kan virke dæmpende på priserne.

De øvrige problemer, som betænkningen behandler, har ministeren slet ikke nogen holdning til eller forslag om; hun kyler det

bare over i skattereforforhandlingerne, og derfor virker det så meget mere besynderligt, at man kommer lige præcist med forslaget om at nedsætte amtsgrundskylden.

Jeg hører nu, at ministeren mener, at hendes forslag kan behandles særskilt og uden sammenhæng med skattereforforhandlingerne, og hvis hun mener det, tror jeg, hun selv har begravet sit forslag. Og selv om vi skulle tage det med i forhandlingerne, har det næppe nogen fremtid for sig. Ministeren kan ikke være uvidende om, at skatteministerens har fremsat et forslag til skatterefor, som betyder en manko i statskassen på noget nær 10 mia kr., og jeg vil godt spørge: hvor meget mere – og det er en gentagelse – hvor meget mere mangler vi, hvis vi skal tage indenrigsministerens forslag alvorligt?

Når det drejer sig om at dæmpe udgifterne ved at eje jord, tror det radikale venstre meget mere på en afbalanceret ejendomsskattepolitik gennem fastlæggelse af et loft og en bund samt indførelse af en værnregel mod uforholdsmæssigt store prisstigninger på jord. Det sidste vil jeg gerne kommentere.

Vi kan støtte forslaget om en 4 pct.s afgift på den værdistigning på jord, der ligger ud over inflationen, idet vi betragter det som en værnregel mod prisstigninger. Forslaget er identisk med det radikale venstres program for en løbende værdistigningsafgift med det udtrykkelige formål at hindre prisstigninger ud over kroneforringelsen. Derfor er det afgørende for os, at loven indrettes således, at der ikke er noget provenu af afgiften, når den træder i kraft. Det er hele ideen i det forslag.

Forslaget om bund og loft, som socialdemokraterne har fremsat her, er næsten identisk med det forslag, som socialdemokratiet og det radikale venstre fremsatte sidste forår, ikke mindst med henblik på at lempe beskatningen for parcelhusejerne i Københavns kommune, og de ville i dag have nydt godt af dette forslag, hvis ikke regeringen og SF havde vendt tommelfingeren nedad. Vi opererede i det fælles forslag med en ramme på 6–20 promille, og det vil fortsat være udgangspunktet for os i de forhandlinger, der skal føres om disse to forslag, som vi indstiller til en velvillig behandling.

Vi finder – åbenbart i modsætning til andre – at disse forslag virkelig hænger sammen med skattereforforhandlingerne, men

[Aase Olesen]

det er vigtigt for mig her at sige, at regeringen skal vide, at vi er parate til at gennemføre disse forslag, såfremt man ikke kan komme frem til en fornuftig ordning på dette område med regeringen.

#### **Kirsten Wind Rasmussen (CD):**

Vi står her med fire lovforslag om ændringer i ejendomsbeskatningen gældende fra næste år, og det ville være synd at sige, at forslagene ligner hinanden.

Lad mig tage regeringens forslag først.

Den såkaldte 10 promille regel foreslås ophævet. Reglen indebærer, at grundskyldpromillen skal udgøre mindst 10 i en primærkommune, hvis blot én af kommunens skatteydere to år før det gældende skatteår har ramt det såkaldte skatteloft og dermed opnået ret til nedsættelse af indkomstkatten til staten i medfør af udskrivningsloven. I de senere år har bestemmelsen for en række kommuner nødvendiggjort forhøjelser af grundskyldpromillen fra det ene år til det andet, forhøjelser, som i takt med de generelt faldende grundskyldpromiller i de seneste år er kommet til at virke i stigende grad urimelige. Det er ikke muligt at forudse, hvilke kommuner der i de kommende år vil blive omfattet af reglen, samt hvilken grundskyldpromille de kommuner, der allerede er omfattet af reglen, vil vælge, når reglen ophæves, men staten vil få et relativt ubetydeligt provenutab på grund af udskrivningslovens skatteloftsregel.

Det foreslås endvidere, at den amtskommunale grundskyldpromille fastsættes til 9, 8 og 7 for skatteårene 1986-88 og 6 fra og med 1989. Ifølge gældende lov udgør promillen henholdsvis 13, 12, 11 og 10 for skatteårene 1982-85. Som det fremgår, er der her tale om beskedne ændringer, som betyder, at ejendomsskatten vil blive en smule mindre fremover. Denne lettelse skal ses i sammenhæng med det forhold, at fradragsmulighederne i forbindelse med ejendomsskatterne er ophævet, og med, at beskatningen i øvrigt af især ejerboliger ikke nedsættes, sådan som der var lagt op til med regeringens lejeværdiforslag. CD kan derfor støtte disse forslag.

Som det fremgår af lovforslaget, overvejer regeringen på baggrund af betænkning nr. 1024 om den kommunale ejendomsbeskatning, hvad der i øvrigt skal gøres på dette

område. Der er to helt åbenlyse spørgsmål, som skal afklares i denne sag. For det første: hvem skal betale hvor meget? Skal erhvervs-ejendomme, herunder landbrugsejendomme, betale det samme som boligejendomme? Og for det andet: hvor frit skal kommunerne kunne fastsætte deres grundskyldpromille? Skal der være en bund og en overgrænse, eller skal det fortsat være op til den enkelte kommune selv at fastsætte den?

For CD er disse spørgsmål af væsentlig betydning. Betydningen fremgår jo af, at svaret på disse spørgsmål er afgørende for udviklingen i boligudgiften for parcelhusejere sammen med skattereglerne og lejeværdibeskatningen. Det er derfor ikke rimeligt at lægge sig fast på en ændret ejendomsbeskatning, så længe vi ikke kender ændringerne på de nævnte områder. Tingene må ses i deres helhed, og denne helhed er skattereformforhandlingerne, som jo pågår for tiden. CD er således helt enig med regeringen på dette område.

Hermed er allerede sagt en del om de to socialdemokratiske forslag. Det kommer vel næppe som en overraskelse for nogen, at CD ikke kan støtte disse forslag.

Forslaget om at indføre en bundgrænse for grundskyldpromiller går vi kraftigt imod. Det vil især gå ud over landbrug og andre erhverv med stor arealanvendelse. Forslaget om en maksimumsgrænse synes jeg er værd at diskutere. Meget taler for det fornuftige heri, men jeg synes, det vil være rimeligt at afvente skatteforhandlingerne. Med hensyn til fastsættelse af den amtskommunale grundskyld er regeringens forslag jo langt at foretrække. Forslaget om en jordværdistigningsafgift er ganske enkelt ikke spiseligt. Forslaget om øget dækningsafgift for offentlige ejendomme svarende til den kommunale grundskyld er måske værd at overveje. Dette forslag vil især have betydning for centerkommunerne, som jo har en stor andel af sådanne ejendomme. CD vil gerne kigge nærmere på denne del af forslaget.

Hvad angår de øvrige, må vi afvise dem nu, idet vi dog synes, at hele problemet om ejendomsbeskatningen bør indgå i skattereformforhandlingerne.

**Lenger (VS):**

[Lenger]

Jeg vil først kort omtale ministerens to forslag.

Det mindreprovenu, som kommuner og amtskommuner får ved en nedsættelse af grundskyldpromillerne, skal jo hentes på en anden måde. Kommuner og amtskommuner kan vælge mellem serviceforringelser, forhøjelse af personskatterne og forhøjelse af taksterne, og det er tre alternativer, der har det tilfælles, at de med større sandsynlighed vil ramme de laveste indkomster og de dårligst stillede grupper, end grundskylden vil gøre. Hvilket alternativ der vælges i de enkelte kommuner, vil nok variere noget, men det resultat, ministeren har sikret sig, er klart nok, idet alle tre alternativer peger den forkerte vej sammenlignet med grundskylden. Fordelingspolitisk vil de under alle omstændigheder vende den tunge ende nedad, og så er spørgsmålet kun, hvilken måde den enkelte kommune vælger. Derfor afviser VS ministerens forslag, og det gælder dem begge to.

Socialdemokratiet foreslår i lovforslag nr. L 176, at den amtskommunale grundskyldpromille fastholdes på de 10, som den er nået ned på gennem de seneste år. Det vil vi gerne støtte, ikke mindst fordi alternativet tilsyneladende er, at aftrapningen ellers skal fortsættes.

Så vil jeg gerne ofre lidt flere bemærkninger på lovforslag nr. L 175.

Med de udtalelser, der er faldet, ser det ud, som om SF og VS kan blive afgørende for forslagens vedtagelse, og lad mig derfor sige, at strukturen i forslaget fra socialdemokratiet kan vi godt acceptere. Derimod er vi ikke indstillet på lige præcis i dag at sige ja til forslagens præcise udformning, og vi vil gerne regne nogle eksempler igennem sammen med socialdemokratiet.

Det første problem, vi ser i forslaget, er, at kommunernes selvbestemmelsesret indskrænkes noget, fordi minimums- og maksimumsgrænserne for udskrivning af grundskyld ikke erstattes af et frit valg, når den særlige værdistigningsafhængige grundskyldudskrivning altid skal ligge på 40. Vi kunne forestille os, at kommunen havde en ret til, eventuelt inden for bestemte grænser, at beslutte udskrivningens størrelse.

Det andet problem er straks mere alvorligt. Det vedrører Københavns og Albertslund kommuner. Ifølge bemærkningerne vil forslaget gavne i hvert fald Københavns

kommune, fordi der inddrages en række ejendomme, der hidtil ikke har været afgiftspligtige eller kun har været delvis afgiftspligtige, i skattegrundlaget, og det er for så vidt rigtigt, men det er meget svært at foretage en egentlig beregning af, hvad det vil betyde for Københavns kommune. De beregninger, der findes vedrørende dette forhold, har lidt andre forudsætninger end dem, socialdemokraterne kan bygge på, men hvis man antager, at der vil ske en forøgelse af de jordværdier, der inddrages til beskatning i Københavns kommune, på 2-3 mia kr. - det har ministeriet for skatter og afgifter antaget på et tidspunkt - er det 100 eller 150 mill. kr., vi taler om i denne forbindelse. Det er selvfølgelig hverken helt eller halvt nok til at gavne Københavns kommune i det omfang, man har brug for det, men jeg forstår også, at Københavns kommunes samlede økonomiske situation selvfølgelig ikke skal klares ved dette forslag. Omvendt vil et beløb af denne størrelsesorden blive modvirket af en række andre faktorer i Københavns kommune, og de beregninger, som foreligger, og som jeg sagde er foretaget på et noget andet grundlag, overvejer bl.a. spørgsmålet om hovedstadsudligningen og den landskommunale udligningsordning på grundlag af nogle forudsætninger, der ikke er helt de samme i forslaget her fra socialdemokratiet. Derfor vil jeg nøjes med at nævnte disse cirkatal som den måde, vi har opfattet virkningen for Københavns kommune på.

Hvad derimod angår Albertslund kommune, ser konsekvenserne alvorligere ud. Ganske vist nævner socialdemokratiet i bemærkningerne, at man vil overveje en særlig kompensation, men det forhold må vi have mere præcist beskrevet, før vi vil give endeligt tilsgodt om at stemme for lovforslaget.

I modsat fald kan vi let komme til for smed at rette bager.

Det er jo entydigt Albertslund kommune, der fremfor nogen kommune kommer i klemme ved forslaget her. Ca. 70 pct. af kommunen er bebygget med tæt-lavt byggeri og med parcelhuse, og derfor vil indførelsen af en maksimumsgrænse få store provenumæssige konsekvenser, der virker allerede fra 1986. En andel på 70 pct. er unormalt høj, og dertil kommer, at man har anvendt byggeretsprincippet ved vurderingen.

[Lenger]

En eventuel værdistigningsafgift vil få samme konsekvenser for tæt-lavt almennyttigt byggeri som for parcelhuse. I det almennyttige byggeri kan værdistigningen imidlertid ikke realiseres. Det problem kunne selvfølgelig løses ved, at afgiften blev indefrosset som et pant, men så ville kommunerne jo ikke samtidig kunne få den som provenu. Det ville i bedste fald være temmelig langsigtet.

Det problem er stort i Albertslund, fordi det tæt-lave byggeri dér i høj grad er almennyttigt. Det vil næppe blive opvejset af, at Albertslund har et fængsel – nej, to fængsler, det er ikke blevet museum endnu – og snart en mammutpolitigård, fordi det beløb, man mister ved denne ordning, vil være relativt stort. Som det ser ud nu, kan det føre til skattestigninger eller nedskæringer eller huslejestigninger i noget af byggeriet i Albertslund. Det er for os at se et alvorligt problem, at der er lige præcis én kommune, der først og fremmest vil få problemer med det socialdemokratiske forslag. Det skal udformes sådan, at der ikke er én kommune, der i kraft af sin struktur falder udenfor og vil få problemer, enten af den karakter, at provenuet mangler, eller af den karakter, at indkomstskatten må stige, eller at der må gennemføres nedskæringer eller lignende.

Derfor er vores holdning, at tankegangen i det socialdemokratiske forslag er rigtig, men vi er betænkelige ved en del af den konkrete udformning. Hvis jeg skal konkludere i forhold til, hvad der jo gerne skulle være et flertal for, at vedtage forslaget, så vil jeg altså ikke udelukke, at vi vil stemme for et forslag som det, socialdemokratiet har lavet her. Strukturen er som nævnt rigtig nok, men de problemer, jeg har nævnt, skal løses, og så vidt jeg har forstået på socialdemokratiet, er man også indstillet på at være med til at løse problemerne.

#### **Poulsgaard (FP):**

Vi har jo 4 forslag til behandling her. Når man har hørt fru Aase Olesen, ved vi jo igen, at krumtappen, det, det hele drejer sig om, er de radikale, og fru Aase Olesen var jo ikke særlig venlig stemt over for regeringens forslag. Det må man vel medgive.

Jeg ved ikke rigtig, hvordan fremskridtspartiet er stemt. Vi synes, at skat er – jeg

havde nær sagt noget grimt, men så vil formanden afbryde mig, så det skal jeg lade være med. Vi har indtil nu prioriteret afskaffelse af indkomstskatten, først og fremmest den personlige indkomstskat. På den anden side ligger der nogle tanker i det forslag, ministeren har lagt frem, som jeg nok mener at vi kan støtte. Men som sagt ser det ikke ud til, at ministerens forslag kan samle flertal, så det løber måske ud i sandet. Men all right, lad os se, hvordan det går i udvalget. På nuværende tidspunkt er jeg mere positiv end negativ, men jeg er ikke vildt begejstret, for at sige det mildt. Derimod har jeg nemmere ved at tage stilling til de socialdemokratiske forslag: dem afviser vi.

#### **Maisted (FD):**

De frie demokrater støtter selvfølgelig ministerens forslag, der går ud på at lette ejendomsskatterne, og vi går imod socialdemokratiets forslag, der går ud på at øge ejendomsskatterne.

Vi har lige set ved den sidste mekaniske udregning, hvad det kommer til at betyde for befolkningen, at på trods af at man nu har aftrappet fradragsretten for ejendomsskatter, er ejendomsværdierne blevet vurderet imellem 20 og 40 pct. op. Vi har altså en ejendomsværdistigning, og da skatterne er steget, betyder det, at nettoydelseerne for de stakkels ejendomsbesiddere stiger.

Det er ganske ufatteligt – for mig i hvert tilfælde – at socialdemokratiet vil være med til en sådan politik, for hvad er det, man oplever ude omkring i kommunerne? Ældre mennesker, der har haft deres huse og deres ejendomme siden 1930'erne, har følt, at her lå der en opsparring; her havde de lavet et livsværk og skabt nogle værdier, og de ønsker bestemt ikke, at disse værdier skal havne i de offentlige kasser. Man har lavet nogle særlige systemer, hvorefter pensionister og andre ældre mennesker kan få tinglyst et pantebrev, og så er de fri for at betale ejendomsskatter. Men det vil disse ældre mennesker ikke, for de føler, det er deres indsats, det er den indsats, de har gjort her i livet.

De ældre har altså følt, at de har skabt nogle værdier, som de ønsker skal overgå til deres børn. Det er bestemt ikke direktører. Det er de mindrebedemlede i samfundet, det er håndværkere, det er arbejdere, der har

**[Maisted]**

slæbt et helt liv for disse små huse, og som endelig har fået skabt sig nogle værdier, som det offentlige nu kommer og inddrager.

Den form for politik vil de frie demokrater selvfølgelig ikke være med til, og det vil foregå på den måde. Det foredrag og det, der står i den betænkning, vi har set, mener jeg, at skatteministerens handlemåde og folketingets handlemåde dementerer. Ellers er det jo det rene svindel, man har lavet, når man har hævet ejendomsværdierne med 20-40 pct., samtidig med at ejendomsskatterne er steget, fordi man har taget fradragsretten fra folk. Det stemmer overhovedet ikke med det, der står på tryk i den betænkning, og vi har altså set, at ejendomsværdierne er steget voldsomt.

Som sagt kan de frie demokrater selvfølgelig støtte indenrigsministerens forslag, der går ud på at gøre det en lille smule lettere og at fjerne det ganske urimelige, at man vil have skat af noget, folk laver en produktion på. Det er kun at fordyre varerne og overvælte omkostningerne på forbrugere.

**Formanden:**

Ordføreren vedrørende lovforslag nr. L 175 angående forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme og lovforslag nr. L 176 angående forslag til lov om ændring af lov om udskrivning af amtskommunal grundskyld for skatteårene 1982-85, hr. Stavad, har ordet.

**Stavad (S):**

Jeg vil gerne indledningsvis takke det flertal, socialdemokratiet, socialistisk folkeparti, det radikale venstre og fremskridtspartiet, der har udtalt sig positivt om det socialdemokratiske forslag. Vi er tilfredse med, og vi er glade for, at der tegner sig et flertal for de to forslag, vi har lagt frem, og som her har været behandlet. Vi er meget parate til under udvalgsarbejdet at drøfte de spørgsmål, der har været rejst af de enkelte ordførere, så vi får mulighed for, dér hvor der er ting, der skal belyses, at få det helt klaret af, inden vi senere i denne samling forhåbentlig kan vedtage begge forslagene ved tredje behandling.

Jeg vil herefter komme med et par bemærkninger til indenrigsministeren.

Indenrigsministeren siger for det første, at man skal betale skat efter indkomst. Fru Aase Olesen har allerede været inde på det, der

står i indenrigsministerens egen betænkning, nr. 1024. Hvis indenrigsministeren ser på side 89 i betænkningen, vil hun, hvis hun regner det ud procentuelt, kunne se, at det forhold faktisk er ganske pænt i orden, når vi taler om grundskatter og om ejendomsskatter.

Indenrigsministeren siger for det andet, at det, socialdemokratiet spiller ud med, hører hjemme i skattereformforhandlingerne. Det har skuffet mig, at bl.a. venstres finanspolitiske ordfører, hr. Fogh Rasmussen, er gået ud og har sagt, at socialdemokratiet provokerer ved at spille ud i denne sammenhæng. Vi har ikke spillet ud, før indenrigsministeren har givet regeringens bud på, hvilke ændringer regeringen ønsker i ejendomsbeskatningen. Jeg vil i øvrigt sige tak til indenrigsministeren, fordi man i indenrigsministeriet var så fleksibel, at disse forslag kunne behandles samtidig. Det synes jeg var en venlig gestus, fordi det er hensigtsmæssigt, at disse forslag kommer til behandling under ét. Først da spillede socialdemokratiet ud i hurtig og hast.

Jeg mener, at det er dobbeltmoralisk af indenrigsministeren at sige: nu kommer vi fra regeringen med de ændringer, vi ønsker gennemført, og får det gennemført i folketinget, og de ting, som vi ved at andre vil have gennemført, og som ikke svarer til vore egne planer, kan man så tage op under skattereformforhandlingerne. Den måde ved indenrigsministeren udmærket at man ikke arbejder på her i tinget.

Indenrigsministeren siger også, at man ikke skal udskrive mere i grundskat i kommunerne, end man selv har besluttet i kommunalbestyrelserne. Det synes jeg er en nyttig indstilling hos indenrigsministeren. Kan man forvente, at indenrigsministeren har den samme indstilling, når det drejer sig om personlige indkomstskatte? Hvis ikke min hukkommelse svigter mig fuldstændig, så er de kommunale indkomstskatte i 1985 fastsat efter direktiv fra indenrigsministeren. All right, indenrigsministeren kaldte det en henstilling, men hvis ikke kommunalbestyrelserne fulgte indenrigsministerens indstilling eller henstilling, ak og ve, så skulle de, ud over at de mistede provenu ved at sænke den personlige indkomstskat, indbetale det beløb, der manglede, til indenrigsministeren. Da indenrigsministeren lavede sine beregninger af beskæring af bloktilskuddene, lod hun,

[Stavad]

som om de havde den samme udskrivningsprocent i 1985 som i 1984, uanset hvad kommunalbestyrelserne havde besluttet. Derfor ville det have været nyttigt, om indenrigsministeren havde haft den samme indstilling til grundskylden, som indenrigsministeren har til den personlige indkomstskat.

Hr. Hagen Hagensen – synes jeg – skruede sig vel rigeligt højt op vedrørende værdistigningsafgiften. De stakkels parcelhusejere, som vi alle sammen har som vælgere, som vi alle sammen forsøger at tage et absolut rimeligt hensyn til, har alle en eller anden mærkelig attitude i forhold til, at dér skal man gøre noget særligt, og hvis ikke man kan lave noget reelt, ja, så kan man lave noget parademæssigt.

Hr. Hagen Hagensen mente, at det ville gå meget, meget dårligt for parcelhusejerne, hvis værdistigningsafgiften, som socialdemokratiet har foreslået den, blev vedtaget. Ja men hvis den udvikling, hr. Hagen Hagensen dér forudser, rent faktisk sker, så er der netop behov for den afgift. Det vil sige, at hr. Hagen Hagensen forventer nogle prisstigninger på jord, som ligger langt, langt ud over den almindelige inflation, og det skal være meget, meget, meget voldsomme stigninger, for at det bare tilnærmelsesvis kan få en virkning som den, hr. Hagen Hagensen skitserede. Og hvis man forestiller sig den situation, så vil det have en lang række andre virkninger på samfundsökonomien, hvis det var sådan, at man ikke gjorde noget overhovedet.

Jeg må sige, at for mit eget vedkommende tror jeg ikke på, at det under nogen omstændigheder vil få den betydning. Derfor synes jeg, det er lidt synd, at man forsøger at tegne et skræmmebillede, som ikke har noget med virkeligheden at gøre. Det drejer sig jo om jord, og selv vi, der ikke er så gamle i gårde, husker vel kampagnen, som blev slået fast i 1960'erne, med den sorte hånd og den lille mands hus. Det var faktisk den, hr. Hagen Hagensen startede på igen.

Hr. Svend Heiselberg var som andre inde på, at socialdemokratiet skal tage forslaget tilbage; så kan vi komme i realistiske forhandlinger om ejendomsskatter under skatte-reformforhandlingerne. Det er den samme melodi som indenrigsministerens: når vi har fået vores vedtaget, så kan I andre få lov til at forhandle lige så længe I vil om det, vi ikke ønsker at gå med til.

Hr. Svend Heiselberg var inde på virkningerne af ejendomsskatter, og fru Aase Olesen dokumenterede på glimrende vis, at hr. Svend Heiselberg havde uret. Så kom hr. Svend Heiselberg herop og sagde noget i retning af, at han ikke ønskede at ændre indstilling på grund af den dokumentation, fru Aase Olesen var kommet med. Jeg mener, at det var en venstremand, der for mange år siden sagde: »Hvis det skal kaldes fakta, så benægter a fakta.« Det var faktisk det, hr. Svend Heiselberg forsøgte sig med igen. Jeg vil anbefale hr. Svend Heiselberg at læse den røde betænkning, vi har fået fra indenrigsministeriet, nr. 1024. Jeg tror, at den vil give ham et ganske godt indblik i, hvordan sammenhængene er.

Jeg vil sige tak til fru Birthe Hansen og sige, at vi er helt parate til at diskutere de ting, man fra SFs side rejser, under udvalgsbehandlingen. Betydningen af en overgrænse mener jeg blev noget overvurderet af fru Birthe Hansen, men vi må se på tingene i fællesskab under udvalgsbehandlingen.

Jeg var meget glad for, at fru Aase Olesen sagde så klart, som hun gjorde, at det radikale venstre støtter indførelse af en løbende værdistigningsafgift på al jord på 4 pct. ud over inflationen. Det synes jeg er en konstatering, som er meget nyttig i forhold til de videre diskussioner.

Jeg er fuldstændig enig med fru Aase Olesen i, at det er et værn imod urimelige stigninger ud over inflationen, der her bliver gennemført. Jeg er også glad for, at fru Aase Olesen sluttede med at sige, at hvis ikke regeringen er parat i denne sammenhæng, så er de radikale parate til uden om regeringen at gennemføre dette forslag sammen med socialdemokratiet og andre partier her i tinget.

Hr. Lenger var specielt inde på nogle problemer i forbindelse med København og især Albertslund. Også her gælder det, at vi er parate til at se på disse ting under udvalgsbehandlingen. Vi har jo et ganske godt materiale i den betænkning, vi har fået. Det er da rigtigt, at vi mangler nogle modeller, der passer nøjagtig til dette, men så vidt jeg kan læse mig til det i den røde betænkning, er problemet ikke større, end at vi må kunne finde en løsning på det under udvalgsbehandlingen. Det er trods alt forholdsvis beskedent, hvad der sker, når vi ser det i en lidt større kommunal sammenhæng.



[Stavad]

Jeg skal rette en særlig tak til hr. Poulsgaard. Det var måske en uventet tilslutning, der kom fra den side. Jeg synes, at det er en meget konsekvent holdning hos hr. Poulsgaard, for hvis fremskridtspartiet stadig har den politik, det har stået for hidtil, så er det, det drejer sig om, at få indkomstskatten fjernet, at få indkomstskatten sænket. Derfor var det en meget konsekvent holdning hos hr. Poulsgaard, at det selvfølgelig ikke kan lade sig gøre, hvis man tømmer og udtørre alle andre skattekloder. Derfor synes jeg, at det var et helt naturligt ræsonnement, hr. Poulsgaard nåede frem til, selv om jeg har haft min tvivl på forhånd. Jeg glæder mig over, at der også i fremskridtspartiet er sammenhæng i argumentationen og i tingene.

Hr. Maisted talte om de ulykker, der var sket for jordbesiddere og parcelhusejere med de stigninger i ejendomsværdierne, der er sket fra 1983 til 1984. Hvis hr. Maisted ville gøre sig den ulejlighed at kigge på sidste ordinære vurdering i 1981, hvor vi fik et fald og derefter en stigning, så ville hr. Maisted finde ud af, at vi ikke har haft en stigning i den periode, der fuldt ud svarer til den almindelige inflation i samfundet. Derfor er de ulykker, man forsøger at tegne et billede af, hverken på vej eller eksisterer andre steder end i hr. Maistedes hjerne.

Endnu en gang tak for tilslutningen til de to socialdemokratiske forslag. Vi glæder os til i et positivt udvalgsarbejde at få gennemført nogle regler om jordbeskatning, så det fortsat er en kilde til finansiering af de offentlige udgifter. Vi kan konstatere, at hvis ikke vi gør noget, så vil en meget stor del af kommunerne være uden ejendomsskatter, uden grundskatter i løbet af en årrække. Vi kan se, at den udvikling går stærkt.

Samtidig er der tale om en retfærdighedsgering i forhold til Københavns og Albertslund kommuner, hvor fradragsrettens bortfald for ejendomsskatternes vedkommende har slået meget stærkt igennem. Det har betydet ganske store stigninger for nogle husejere, og det mener vi der skal rådes bod på. Det lovede vi, da vi gennemførte forliget i 1981, og det forsøger vi hermed at leve op til.

**Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):**

Jeg skal indskrænke mig til to bemærkninger, først til hr. Stavad. Når udviklingen går sådan med grundskatterne i kommunerne, så kunne det jo være, fordi kommunerne af erhvervspolitiske grunde, men også af almenmenneskelige grunde, om jeg så må sige, føler, at det er den rigtige skattepolitik at føre i kommunerne. Sådan kunne problemerne også ses, så hvis man er tilhænger af det kommunale selvstyre, var det måske nyttigt, at man ikke forstyrrede det på den måde.

Det giver mig anledning til at sige, at jeg tror, hr. Stavad gjorde sig skyldig i en misforståelse, nemlig den, at kommunerne efter den henstilling, regeringen gav, ikke kunne sænke indkomstskatterne. Jo, det kunne de godt. Det, vi havde henstillet til dem, var, at hvis de gjorde det, måtte forudsætningen være, at de beskar deres budgetter tilsvarende. Vi henstillede, at de ikke sænkede skatterne og tog det, der manglede, af de likvide beholdninger. Sådan hang det sammen. Så de kunne udmærket have beskåret deres skatter, men så skulle de altså beskære deres budgetter tilsvarende.

Fru Aase Olesen spurgte: hvor meget koster denne nedtrapping af de amtskommunale grundskatter? Det drejer sig om 200 mill. kr. pr. promille pr. år, og det betyder en stigning i indkomstskatten på 0,08 pct. pr. promille pr. år.

(Kort bemærkning).

**Lenger (VS):**

Ministeren sagde, at kommunerne kan bruge grundskyldpromillerne i deres erhvervspolitik. Jeg vil da ikke afvise, at noget sådant finder sted, at kommunerne vurderer, hvordan de bedst muligt kan tiltrække virksomheder og arbejdspladser ved at fastsætte grundskyldpromillen til en bestemt størrelse.

Jeg synes imidlertid ikke, det er et hensyn, vi kan tage, når vi diskuterer grundskyldpromillerne. Tværtimod synes jeg, det er urimeligt. For det første, fordi det betyder, at kommunerne kan bruge grundskyldpromillerne til at tiltrække arbejdspladser fra andre kommuner, hvor det måske ud fra en helhedsbetragtning var bedre, at de blev anbragt. For det andet, fordi jeg synes, at det er en dårlig anvendelse af vores skattesystem at bruge det til at føre erhvervspolitik med.

[Lenger]

Man må i hvert fald sige, selv om vi ligesom SF er betænkelige ved maksimumsgrænsen i det socialdemokratiske forslag, at det, at man laver en minimums- og en maksimumsgrænse, trods alt indskrænker kommunernes frie råderum til på et, vil jeg sige, usagligt grundlag at tage arbejdspladser fra andre kommuner. Jeg ved godt, at det finder sted, og jeg vil slet ikke benægte, at grundskyldpromillerne har en væsentlig betydning, når kommunerne foretager disse overvejelser, men jeg synes faktisk, det er urimeligt, at man fører erhvervs politik ved hjælp af grundskyldpromillerne.

Selv om det ikke er noget, der er nævnt som en begrundelse i det socialdemokratiske forslag, er det dog en ganske behagelig biting, hvis man kan begrænse kommunernes brug af grundskyldpromillerne til dette formål.

(Kort bemærkning).

**Lykketoft (S):**

Jeg kan ikke tilbageholde den bevægelse, jeg føler, når jeg hører indenrigsministeren tale om det kommunale selvstyre, der ikke bør begrænses. Det er næsten ikke til at bære. Jeg er lige ved at græde.

I øvrigt vil jeg sige, selv om vi ikke skal starte en diskussion om alt det, indenrigsministeren har foretaget sig mod det kommunale selvstyre i de foregående 2½ år, men holde os til grundbeskatningen: hvordan hænger det i grunden sammen, når indenrigsministeren selv – sådan erindrer jeg det i hvert fald – har haft forslag her i tinget om at lægge loft over grundbeskatningen? Er det et mere odiøst indgreb at lave en bund, end det er at lave et loft? Hvordan hænger det sammen med principperne, fru indenrigsminister?

Hermed sluttede forhandlingen.

### Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

**Formanden:**

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse

mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

### 8) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 70:

*Forslag til folketingsbeslutning om offentliggørelse af regnskaber for de politiske partiers indtægter og udgifter ved offentlige valg.*

Af Gert Petersen (SF) og Anne Grete Holmsgård (VS) m.fl.

(Fremsat 1/2 85).

Forslaget sattes til forhandling.

### Forhandling

**Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):**

Dette beslutningsforslag er jo en gennemførelse af et forslag, vi behandlede her den 25. april sidste år, og jeg skal bare henviser til, hvad jeg sagde dengang.

Jeg vil gerne gentage, at regeringen heller ikke ser sig i stand til at støtte forslaget denne gang, selv om jeg indrømmer, at det er en forbedring, at der denne gang kun ønskes specifikation af beløb, der er over 1.000 kr.

Jeg kan ikke rigtig forstå, hvorfor man vil have disse individuelle oplysninger. Der er tale om frivillige bidrag, som vi synes mennesker skal have lov til at give uden specificerede regnskabsoplysninger.

**Kaj Poulsen (S):**

Også jeg skal henviser til vores ordførers bemærkninger sidst, da dette forslag blev behandlet, og tilføje, at vi er enige med SF i sigtet med dette forslag.

Vi synes modsat ministeren, at det er af overordentlig væsentlig betydning, som SF skriver i bemærkningerne til forslaget. Vælgerne har krav på at vide, hvem det er, der yder i hvert fald større bidrag. Denne viden kan være med til at afklare, om et parti har særlige økonomiske tilknytningsforhold, og dermed skabe et mere korrekt billede af partiet, end det måske selv har været med til at skabe.

Vi synes i og for sig, det er rimeligt, at partierne i et demokratisk samfund fortæller disse ting. Vi mener bare ikke, at det er egnet